

Р
 Образуване в. д. № 4/2005
 Определение за обявяване за
 ст. съдия
 Насрещан за 10 март 2005 г.
 Делото - по конституционност
 на МСВ-акта
 17.02.2005 г.

ДО
**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ИСКАНЕ

От Пленума на Върховния касационен съд
 за обявяване на противоконституционност
 на чл. 28, ал. 9, изречение 2 от Закона за съдебната власт

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Молим ви да обявите за противоконституционна разпоредбата на чл. 28, ал. 9, изр. 2 от ЗСВ, като противоречаща на чл. 129, ал. 2 от Конституцията на Република България, поради изложените по-долу съображения:

Съгласно чл. 129, ал. 2, председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд и главният прокурор се назначават от Президента на Републиката по предложение на Висшия съдебен съвет за срок от 7 години без право на повторно избиране.

Съгласно чл. 28, ал. 9 мандатът на председателя на ВКС, председателя на ВАС и главния прокурор започва от датата на встъпване в длъжност. До встъпване в длъжност на нов председател на ВКС, председател на ВАС или на главен прокурор досегашният продължава да изпълнява длъжността.

Очевидно е, че във второто изречение на разпоредбата се предвижда възможност за продължаване на визирания в чл. 129, ал. 2 от Конституцията седемгодишен мандат. Това е конституционно недопустимо. Материята относно мандатността (респ. срока на пълномощията) на конституционно установените органи и длъжности е уредена в Конституцията по един безусловно императивен начин. Недопустимо е с по-нисък по ранг нормативен акт (в случая със ЗСВ) да се променя тази уредба. Конституционен принцип е, че пълномощията на конституционно установените органи или длъжности

се прекратяват с изтичането на срока на тяхното времетраене по Конституция. Само в един единствен случай самата Конституция предвижда удължаване на мандат на орган при наличието на екстремни обстоятелства. Това е хипотезата на чл. 64, ал. 2, според която в случай на война, военно или друго извънредно положение, настъпили по време или след изтичане на мандата на Народното събрание, срокът на неговите пълномощия се продължава до отпадането на тези обстоятелства. По отношение на нито един от останалите случаи на конституционно установен мандат Конституцията не предвижда неговото удължаване. Така е и по отношение на срока от 7 години, за който се избират председателите на ВАС, ВКС и главния прокурор. С изтичането на този срок пълномощията на посочените висши магистрати се прекратяват. Недопустимо е извън този срок те да продължат да упражняват длъжността, както и повторно да бъдат избирани.

Конституцията урежда хипотеза на предсрочно прекратяване на мандат, не и на негово удължаване (с изключение на екстремната хипотеза на чл. 64. ал. 2). Удължаването е конституционно недопустимо - фактически и юридически. Такова удължаване не може да се извърши със закон. Нещо повече, промяната в мандата, разбран като срок на пълномощия, е невъзможно да се променя и с изменения на Конституцията от обикновено Народно събрание. Това следва от решение 3 по к.д.2, 2002 г. , съгласно което промени, свързани с отмяната, изменението в броя на мандатите или тяхното времетраене по отношение на длъжности, които са конституционно установени, могат да се правят само от Велико народно събрание (ДВ, бр. 36, 2003 г., с. 15). Ясно е при това положение колко очевидно противоконституционна е разпоредбата от чл.28., ал. 9. изр.2 от ЗСВ, която юридически урежда хипотеза на удължаване на мандата на упоменатите в нея длъжности.

Впрочем, по повдигнатите въпроси Конституционният съд е имал възможност и е взел категорично становище при тълкуване на чл. 129. ал. 2 от Конституцията, предмет на к.д. 1 от 2004 г. Според решението по това дело: "Основният закон не съдържа каквито и да е условия, позволяващи назначаването да се извърши за по-голям или по-малък интервал от време от посоченият в разпоредбата предмет на тълкуване". И още: "След като съществуващата уредба изрично определя само седемгодишен срок за назначаване на лицата по. 129. ал. 2 от Конституцията и не съдържа условия, допускащи отклоняването

от този срок при назначаването, такива условия не могат да бъдат въведени чрез тълкуването на разпоредбата”.

Няма никакво съмнение, че тълкуването на Конституцията относно срока по чл. 129. ал. 2 води до извода, че той не може да бъде удължаван по никакъв начин - чрез закон, по тълкуване, чрез изменение на Конституцията от обикновено Народно събрание. Това може да се постигне само чрез изменение на Конституцията от ВНС. В този смисъл разпоредбата на чл. 28, ал. 9, изр. 2 е противоконституционна.

По представените съображения молим, уважаеми конституционни съдии, да обявите като противоконституционна разпоредбата на чл. 28. ал. 9 изр. 2 от Закона за съдебната власт.

Като заинтересовани страни по делото молим да бъдат конституирани: Народното събрание, Министерството на правосъдието, ВАС, Върховната касационна прокуратура и Висшият съдебен съвет.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД:**

ИВАН ГРИГОРОВ

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

БЛАГОВЕСТ ПУНЕВ

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

РУМЕН НЕНКОВ

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВКС:

ЛЮБКЪ ИЛМЕВА

